

ยากันชัก

โรคลมชัก (Epilepsy)

โรคลมชัก หรือที่เรียกว่าโรคลมชักซึ่งเป็นโรคที่เกิดจากกิจกรรมที่ผิดปกติของเซลล์สมอง เมื่อเริ่มมีอาการจะมีอาการกระตุกของกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย และหมดสติชั่วคราว ผู้ป่วยมีอาการชักผิดปกติโดยส่วนใหญ่มักเป็นรูปแบบที่เกิดขึ้นซ้ำ และเกิดขึ้นเพียงชั่วคราว โรคนี้เกิดขึ้นได้จากสาเหตุหลายสาเหตุ รวมถึง ปัจจัยทางพันธุกรรม และการบาดเจ็บที่สมอง

ยากันชักเป็นยาสำหรับควบคุมอาการชัก การรับประทานยาเป็นประจำสามารถระงับอาการชักจากโรคลมชักได้เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติ โรคลมชักประเภทต่าง ๆ จะต้องใช้ยากันชักที่แตกต่างกัน แพทย์จะสั่งจ่ายยาที่เหมาะสมตามอาการของผู้ป่วย ผู้ป่วยบางรายอาจจะต้องรับประทานยาหลายชนิด

ยาที่ใช้กันทั่วไป

1. ฟีนobarbิทัล (Phenobarbital) (คำพ้องความหมาย: phenobarbitone): สามารถควบคุมโรคลมบ้าหมูประเภทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยทำการกดระบบประสาทส่วนกลาง และออกฤทธิ์กดประสาท
2. เฟนิโทอิน (Phenytoin): มีฤทธิ์กดประสาทน้อยกว่า และมักใช้ร่วมกับฟีนobarbิทัล (phenobarbital) เพื่อรักษาโรคลมบ้าหมูประเภทต่าง ๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เพื่อป้องกันอาการชักที่เกิดจากการผ่าตัดสมอง หรือการได้รับบาดเจ็บที่บริเวณศีรษะได้
3. กรดวาลโพรอิก (Valproic acid): ลำไส้จะดูดซึมยาอย่างรวดเร็ว และใช้ได้ผลกับโรคลมบ้าหมูประเภทต่าง ๆ

คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ยา

1. ผู้ป่วยต้องรับประทานยาตามปริมาณที่กำหนดในช่วงเวลาที่กำหนดเป็นระยะเวลานานเพื่อรักษาอาการควบคุม และลดการกำเริบของโรค การควบคุมที่ไม่ได้ผลเป็นสัญญาณของการเข้าพบแพทย์ และแพทย์อาจปรับขนาดยาตามอาการของผู้ป่วย ห้ามเปลี่ยนปริมาณของยาโดยพลการ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าคุณมีปริมาณยาของคุณเพียงพอที่จะอยู่ได้จนกว่าจะถึงวันนัดหมายทางการแพทย์ในครั้งหน้า
2. หากคุณพลาดการรับประทานหนึ่งปริมาณยา ให้รับประทานยาโดยเร็วที่สุด ยกเว้นแต่ถ้าใกล้จะถึงเวลาที่กำหนดครั้งต่อไป ในกรณีนี้ ให้ข้ามปริมาณยาที่พลาดการรับประทานไป และรับประทานยาในปริมาณยาถัดไปตามคำแนะนำ ห้ามรับประทานยาเพิ่มปริมาณขึ้นเป็นสองเท่า
3. ผู้ป่วยบางรายอาจมีอาการปวดท้องหลังจากการรับประทานยา ปฏิกริยาดังกล่าวสามารถหลีกเลี่ยงได้ด้วยการรับประทานยาหลังรับประทานอาหาร

การปรับตัวในการดำเนินชีวิต

ผู้ป่วยที่สามารถควบคุมอาการของตนเองได้อย่างเป็นอย่างดี โดยปกติแล้วการรักษาด้วยยาจะไม่แตกต่างจากคนทั่วไป โรคลมชักไม่ใช่โรคติดต่อ และผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้อาจใช้ชีวิตได้ตามปกติเหมือนคนอื่น ๆ

ผู้ป่วยควรให้ความใส่ใจเป็นพิเศษกับสิ่งต่อไปนี้ในชีวิตประจำวัน:

1. ผู้ป่วยไม่จำเป็นต้องการจำกัดอาหาร หรือวิตามินเสริม แต่ไม่ควรดื่มแอลกอฮอล์ในระหว่างการใช้ยา
2. ง าน และกิจกรรมกีฬาบางอย่างอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการควบคุมอาการอย่างเหมาะสม ขอแนะนำให้ปรึกษาแพทย์ก่อนล่วงหน้า
3. ห้ามมิให้ผู้ป่วยที่เป็นโรคลมบ้าหมูถือใบอนุญาตขับขี่ในฮ่องกง
4. ยากันชักบางชนิดรบกวนประสิทธิภาพของยาอื่น ๆ และทำให้เกิดผลเสีย ปรึกษาแพทย์ของคุณก่อนรับประทานยาอื่น ๆ
5. ผู้หญิงที่เป็นโรคลมบ้าหมูควรปรึกษาแพทย์หากต้องการจะตั้งครรภ์ ยากันชักบางชนิด (เช่น กรดวาลโปรเอท) หากรับประทานระหว่างตั้งครรภ์อาจทำให้ทารกในครรภ์พิการได้
6. ผู้ ป ่วย ค ว ร พ ก บ ัน ที่ ก ข อ ง ย า และบัตรประจำตัวที่ใช้อ้างอิงถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพสำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในกรณีฉุกเฉินติดตัวไว้
7. ใน กร ณี ที่ ก ิ ด อ า ก า ร ชั ก ส ี ง ส ำ ค ัญ ที่ ส ุด คื อ จะ ต้อง ทำ ให้ ท าง เติ น หาย ใจ ของ ผู้ ป ่วย หาย ใจ ได้ สะ ดวก สมาชิกในครอบครัวไม่ควรบังคับให้ปากของผู้ป่วยเปิดขึ้นหากไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำ

การจัดเก็บยา

ควรจัดเก็บยาไว้ในสถานที่แห้ง และเย็น ไม่จำเป็นต้องเก็บยาไว้ในตู้เย็น เ ว ้น แ ต่ จ ะ มี ร ะ บ ู ใ ว บ น ป ้า ย ฉ ล ำ ก ควรจัดเก็บยาชนิดรับประทานอย่างเหมาะสมเพื่อไม่ให้เด็กบริโภคยาโดยไม่ได้ตั้งใจ

สำนักงานยา
กรมอนามัย
ม.ค. 2021